

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ НА СОФИЙСКА ОБЛАСТ

**ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МИНИСТЕРСТВОТО НА
ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ – СОФИЯ**

**РЕГИОНАЛЕН ИНСПЕКТОРАТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО
СОФИЙСКА ОБЛАСТ**

ОБЛАСТНА ПРОГРАМА

”ЗАЕДНО ЗА ЗДРАВЕТО И СИГУРНОСТТА НА ДЕЦАТА”

ЗА ПЕРИОДА 2010 - 2013 ГОДИНА

Настоящата програма е разработена въз основа на направени изводи за състоянието на детската престъпност и набеязани задачи, по отношение на превенция и противодействие на детското асоциално поведение, зависимости и употреба на наркотици на територията на Софийска област. Програмата е част от управленския подход на местните власти и е своеобразно продължение на общите усилия на Областната управа и нейните партньори при решаване проблемите на превенцията на подрастващите.

ПРИОРИТЕТИ:

1. Синхронизиране на областната политика с Националната стратегия за превенция и противодействие на престъпленията на малолетни и непълнолетни.
2. Укрепване на взаимодействието между органите и институциите на областно ниво с ясно разграничаване на техните функции и правомощия.
3. Ресурсно и кадрово обезпечаване на системата за превенция и противодействие на детското асоциално поведение и употребата на наркотици в Софийска област.
4. Осъзнаване мястото на възпитанието и обучението по Безопасност на движение по пътищата, създаване на определен начин на мислене и изграждане на транспортна култура на отделната личност. Осигуряване на лична безопасност и сигурност и на останалите участници в движението. Формиране на знания и умения и превръщането им в поведение за самосъхранение и отговорност.
5. Разширяване формите на взаимодействие и партньорство с публичната администрация и други държавни, общински и районни структури, с граждански обединения и неправителствени организации, бизнес средите и др.

6. Взаимодействие с медиите и популяризиране на добрия опит при провеждане на областни и общински кампании, свързани със здравето и сигурността на децата.

Основна цел: да се намали броят на престъпленията и противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, като се създаде превантивна среда, способстваща за това.

Във връзка с разширяването на формите за опазване здравето и сигурността на подрастващите, се налага предприемането на мерки за създаване на условия за ограничаване на факторите, способстващи извършването на престъпления и засилване на противодействието от страна на обществото и на всички организации, които работят с деца. Областната управа, РИО - Софийска област и ОД МВР - София като организатори на социално-превантивна дейност на територията на Софийска област следва да планират и реализират самостоятелно или в партньорство с други институции или граждански формирания програми за превенция, свързани с опазване здравето и сигурността на децата; да информират обществеността за предприетите мерки, да разширяват в партньорство с Детските педагогически стаи, с Отделите „Закрила на детето” при Д „СП” и с учебните заведения на територията на Софийска област, дейността си по превенция сред учащите.

Целта на настоящата програма е да се определят приоритетите в областната превенция за опазване здравето и сигурността на подрастващите. Тя очертава начините, по които чрез партньорството ще се създадат условия за ограничаване на насилието, употребата на наркотици и агресията сред учениците, за постепенно подобряване на тяхната безопасност и култура на движение по пътищата и включването им в живота на обществото като пълноценни граждани.

Областната програма за превенция документираща волята и готовността на обществото в лицето на ръководството на Областната администрация, РИО- Софийска област, ОД на МВР - София да се положат всеобщи усилия за намаляване на тревожно зачестилите случаи на употреба на наркотици, насилие и агресия между ученици в училищата и безопасността им на движението по пътищата на територията на областта.

Дейностите по програмата са ориентирани в следните **направления**:

- Приобщаване на децата към основните ценности на гражданското общество;
- Насърчаване на заетостта по интереси във времето, свободно от учебни занимания;
- Ангажиране на родителската общност и гражданското общество;
- Преодоляване на социалната изолация на високо-рискови групи / роми, бездомни, деца в риск, извършители на престъпления/;
- Организационна, корекционно-възпитателна и методическа работа на Областната администрация на Софийска област, РИО-Софийска област, ОД-МВР – София.

I. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ, С КОИТО Е СЪОБРАЗЕНА НАСТОЯЩАТА ПРОГРАМА

Намеса в живота на децата се допуска при спазването на следните **принципи**:

- Зачитане и уважение на личността на детето;
- Защита по най-добрия начин на интересите на детето;

- Зачитане правото му да бъде подготвено за самостоятелен живот в обществото и да бъде възпитано в дух на мир, достойнство, толерантност, свобода, равенство и солидарност;
- Пълноценно общуване, социализация, социална адаптация и интеграция, самоконтрол, грижа и отговорност за собствения живот и личностно израстване, и постигане на социална зрялост при младежите;
- Формиране на чувствителност към различията и нагласи за толерантно отношение и приемане на различията;
- Запознаване с модела на конструктивно поведение при конфликт. Формиране на умения за противопоставяне в конфликтна ситуация при общуване;
- Осигуряване правото на детето да изразява свободно собствените си възгледи по всички въпроси, отнасящи се до него;
- Осигуряване на детето жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие;
- Насърчаване редовното му присъствие в училище и намаляване процента на деца, напуснали училище.

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

1. Повишаване качеството на услугите, предоставяни на деца като се използва индивидуален подход към всяко дете, нуждаещо се от закрила.
2. Свеждане до минимум на проявите на агресия и насилие, употреба и разпространение на наркотични вещества между учениците.
3. Превенция на различните рискови групи деца, чрез предоставяне на подходящи услуги в общността.
4. Повишаване осведомеността на децата и техните семейства, относно проблема насилие, наркотици и стимулиране на активното им участие в противодействие на явленията.
5. Възпитание и обучение на децата и учениците по Безопасност на движение по пътищата за изграждане на мотивация за правомерно поведение и взаимно уважение на пътя.

III. ЕТАПИ НА РЕАЛИЗАЦИЯ

1. Информационен / подготвителен / етап:

1.1. Разработване на ефективна система за оценка на рисковете / съпътстваща дейност - анкетиране на подрастващите /, анализ и проучване на специфични рискове за младите хора в областта, съгласно анализ на криминогенната обстановка, рискови фактори за възрастта, при отчитане на допълнителни характеристики - пол, етническа принадлежност, културна среда.

1.2. Създаване на информационна база за реализирани добри практики за превенция и здравно образование сред подрастващите.

1.3. Разработване на модел за съвместна дейност между учебните звена, младежките структури, местната власт, НПО и спортните клубове.

2. Образователно-превантивен етап.

2.1. Ниво Регионален инспекторат по образованието и училищата.

2.1.1. Осигуряване на условия и възможности за реализиране на превантивни програми в образователната общност, според които превенцията и здравното образование не би трябвало да се ограничават до определени учебни часове или дейност само на Училищните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, а да се прилагат цялостно във всички училищни дейности.

2.1.2. Формиращо образование чрез мултимодулни програми в часовете на класа, свободно-избираемата подготовка, задължителната подготовка, гражданското образование, програмите за обучение в общи личностни и социални умения, формиращи активно позитивно отношение и здравословен начин на живот за различните възрастови групи: предучилищна подготовка, начален етап, прогимназиален етап от основната образователна степен и гимназиален етап.

2.1.3. Извънкласни и извънучилищни форми и дейности, съпътстващи учебния процес – клубни форми за извънкласни и извънучилищни дейности, спортни секции и клубове, школи по изкуствата финансирани програмно по модулите на МОМН.

2.1.4. Неформално образование - екскурзии с учебна цел, “зелено училище”, летен отдих и други форми, предоставящи възможност за съпътстващи дейности и превантивни програми.

2.1.5. Обучение в структури на ученическо самоуправление, обучение по подхода “върстници обучават върстници”.

2.1.6. Повишаване възможностите и капацитета на училищно ниво за реализиране на ефективни превантивни програми: обучение на административното ръководство, педагогическия персонал и подкрепящи специалисти /логопед, ресурсен учител, педагогически съветник, лекар, мед. сестра/ за разрешаване на училищни проблеми, свързани с рисковото поведение на подрастващите и изработване на собствена училищна програма за превенции.

2.1.7. Обучение на екип от специалисти от Училищните комисии за превенция на противообществените прояви сред училищната общност за превенция на асоциалното поведение и за решаване на конфликти.

2.1.8. Създаване на възможности за превантивни образователни програми за обучение в родителски умения и превенция на рисковото поведение на децата.

2.1.9. Обучение на екип от представители на Училищно настоятелство, имащи отношение към реализиране на училищно ниво на превантивни програми.

2.2. Ниво Областна администрация и общински администрации.

2.2.1. Обучение на екип от Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни за изготвяне на корекционно-възпитателни програми за работа с деца и младежи, контингент на полицията.

2.2.2. Реализиране на дейности за повишаване информираността и постигане на съпричастност към проблемите на съвременния обществено-политически, културен и спортен живот. Подпомагане организирането на младежки и детски форуми и инициативи като алтернатива на асоциални прояви сред децата и младежите.

2.2.3. Инициативи, подпомагащи развитието на талантиливи и изявени деца; подкрепа и стимулиране на деца в неравностойно положение и децата от етническите малцинства.

2.2.4. Изграждане на “граждански” патрули с участието на училищни настоятелства, граждански сдружения, които да съдействат на РУП и МКБППМН за закрила на райони и територии около училища и детски градини, където евентуално се предполага, че се разпространяват или употребяват наркотици.

2.2.5. Развитие и предлагане на модел на ефективно сътрудничество между администрацията, РУП и обществените възпитатели.

2.2.6. Съпътстваща дейност “Проекти за превенция на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни”.

2.3. Ниво ОД-МВР и РУП.

2.3.1. Партньорство и съдействие с всички институции в областта, осъществяващи превантивна дейност по отношение на зависимостите и асоциалното поведение на малолетните и непълнолетните. Участие в тематични родителски срещи в училищата.

2.3.2. Участие в провеждането на извънкласни и извънучилищни практически дейности за превенция. Оказване на квалифицирана помощ. Провеждане на “Часове на полиция” в училищата и практически занятия с подрастващите.

2.3.3. Обучение на училищните екипи за превенция. Провеждане на училищни и междуучилищни състезания.

2.3.4. Изготвяне на План-програма за функциониране на Детска полицейска академия.

2.3.5 Провеждане на полицейски демонстрации пред учениците.

2.3.6. Включване на районите на училищата и детски градини, в маршрутите на полицейските патрули. Полицейски контрол в дворовете и зелените училищни площи.

2.3.7. Провеждане на Ден на отворените врати в Районните полицейски управления по случай Празника на МВР и Празника на Полицията, с участие на деца, ученици, учители и родители.

IV. НАПРАВЛЕНИЯ И ДЕЙНОСТИ ПО РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ОБЛАСТНАТА ПРОГРАМА „ЗАЕДНА ЗА ЗДРАВЕТО И СИГУРНОСТТА НА ДЕЦАТА”

ЗА УЧЕБНАТА 2010 – 2011 ГОДИНА

ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ ЗА РАБОТА	КОНКРЕТНИ МЕРОПРИЯТИЯ И ДЕЙНОСТИ	СРОК	ОТГОВОРЕН ОРГАН	ПАРТНЬОРИ
I. ПРЕВЕНЦИЯ НА ЗАВИСИМОСТИ	<u>1. Дейности в помощ на родителите</u>			
	1.1. Разпространение на информационни материали за родители по проблемите на наркоманиите.	постоянен	МКБППМН	УКБППМН Мед. персонал
	1.2. Провеждане на открити информационни дни в рамките на една седмица.	м. IV	МКБППМН	УКБППМН
	1.3. Консултиране на родители за справяне с проблеми, свързани с употребата на наркотици	постоянен	МКБППМН Обществени възпитатели	УКБППМН Директори на у-ща Мед. персонал
	1.4. Участие на чл. на МК в родителски срещи, беседи.	постоянен	МКБППМН	Класни ръководители
	<u>2. Повишаване на информираността на специалистите в сферата на образованието по проблеми, свързани с наркотиците</u>			
	2.1. Обучение на УК за БППМН /превенция, разпознаване и специфика на работата със зависими ученици/	периодично	МКБППМН	Уч. ръководства Отд.ЗД към ДСП РУП
	2.2. Разработване на програма за съвместно подпомагане на семейства с повишен риск от злоупотреба с наркотични вещества.	периодично	МКБППМН	РУП ОЗД Общо практикуващи лекари
	<u>3. Превенция на зависимости сред малолетни и непълнолетни</u>			
	3.1. Изследване на информираност и нагласи за употреба на наркотични вещества у учениците от VII-X кл.	периодично	Общини	Уч. ръководства, ОЗД, РУП
3.2. Разработване и разпространение на информационна диплома “Наркотици, дроги, психоактивни вещества”	периодично	МКБППМН	Общини, РУП, РИО	
3.3. Организиране на изложба “Заедно срещу дрогата”.	периодично	МКБППМН		

	<p>3.4. Провеждане на празник “Живот без дрога”-викторини, състезания, конкурси. /ученически концерти/.</p> <p>3.5. Периодичен контрол в търговски обекти, питейни и увеселителни заведения по отношение на спазване разпоредбите за малолетни и непълнолетни.Задължително уведомяване на общинските власти.</p> <p>3.6. Организиране на конкурс за есе на тема “Свят без дрога”</p>	<p>м. V</p> <p>м. V</p> <p>по график</p> <p>м. V</p>	<p>МКБППМН</p> <p>МКБППМН</p> <p>РУП</p> <p>РИО, РУП</p>	<p>РУП, Общини РИО, ОДМВР – София, ОЗД</p> <p>Областна управа РУП ОЗД Общ. администрация</p> <p>Уч. ръководства ОДМВР-София, Общини</p>
<p>II. ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА АСОЦИАЛНО ПОВЕДЕНИЕ, НАСИЛИЕ И АГРЕСИЯ СРЕД МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ</p>	<p><u>1. Дейности, насочени към превенция на асоциално поведение, насилие и агресия сред малолетни и непълнолетни.</u></p> <p>1.1. Провеждане на информационни кампании срещу насилието и агресията .</p> <p>1.2. Организиране на лятно училище</p> <p>1.3. “Формиране на базови социални умения”-ученици 14-16 години /Тренинг/.</p> <p>1.4. “Магията на графитите”- конкурс за проект на графити</p> <p><u>2. Съвместна дейност с училищата в Софийска област</u></p> <p>2.1. Съгласуване на планове за работа на МК и УК за БППМН</p> <p>2.2. Работни срещи с ученическите съвети във връзка с агресия и насилие сред малолетни и непълнолетни и възможност за осмисляне на свободното им време. Провеждане на тематичен форум.</p> <p>2.3. Взаимодействие по отношение обхващане на децата в училище и ограничаване отпадането от у-ще</p> <p>2.4. Периодично актуализиране на информацията от училищните власти по отношение на: -криминогенната обстановка в районите на съответното учебно заведение; -противообществени прояви сред учениците в учебното заведение; -предложения за конкретни мерки;</p>	<p>.</p> <p>м. VII</p> <p>м.V</p> <p>м.V</p> <p>м. V</p> <p>постоянен</p> <p>постоя</p>	<p>МКБППМН</p> <p>МКБППМН</p> <p>РИО</p> <p>МКБППМН Обществени възпитатели</p> <p>МКБППМН</p> <p>МКБППМН</p> <p>МКБППМН Обществени възпитатели</p> <p>Уч. власти и Детски градини Пед. съветник</p>	<p>Уч. ръководства, ОЗД, РУП Обществени възпитатели</p> <p>Уч. ръководства, Общини, РУП</p> <p>Уч.ръководства, РУП</p> <p>Уч.ръководства, РУП</p> <p>РИО</p> <p>ОЗД, РУП, РИО Уч. ръководства Общ.админ. Кл.ръководители</p> <p>Кл.ръководители</p>

	<p>-осъществено взаимодействие с родителите и ангажираните институции; -предложения за прецизиране на дейността.</p> <p><u>3. Дейности, насочени към родителите</u></p> <p>3.1. Консултиране на родители, чиито деца имат агресивно поведение и нагласи.</p> <p>3.2. Участие на членове на МК в родителски срещи в предучилищни заведения и училища.</p> <p>3.3. Посещения в семейства на деца в риск и осигуряване на безплатни правни и педагого-психологични консултации.</p>	<p>нен</p> <p>при необхо димост</p> <p>постоя нен</p> <p>постоя нен</p>	<p>МКБППМН обществени възпитатели</p> <p>МКБППМН Общ. възпитатели</p>	<p>Общ. власти МКБППМ РУП, ОЗД</p> <p>РУП Общински власти</p> <p>РУП</p>
<p>III. ПРОВЕЖДАНЕ НА АКТИВНА ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ ПО ОПАЗВАНЕ НА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО НА ДЕЦАТА В ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА</p> <p>IV. ПОВИШАВАНЕ ЗНАНИЯТА, ТРАНСПОРТНАТА КУЛТУРА И ПОВЕДЕНИЕ НА ДЕЦАТА НА ПЪТЯ</p>	<p>1. Осъществяване на превантивна дейност и активизиране изпълнението на националната стратегия в съответствие с европейските програми, насочени към безопасността на децата на пътя.</p> <p>2. Осъществяване на съвместни инициативи на държавни институции, неправителствени организации и средствата за масова информация за ограничаване агресията по пътищата и опазване живота и здравето на децата.</p> <p>3. Организиране на тематични кръгли маси по проблемите на опазване на живота и здравето на децата на пътя.</p> <p>1. Организиране на състезания, викторини, конкурси, изложби, забавни игри, свързани с прилагане на правилата за безопасност на движението по пътищата.</p> <p>2. Организиране и провеждане на Новогодишни състезания по БДП за ученици от III и IV клас под мотото „Деца на пътя”</p> <p>3. Провеждане на Областно състезание по БДП за ученици от V до VIII клас под мотото „Да запазим децата на пътя”</p> <p>4. Провеждане на вело-походи „ Не на дрогата и наркотиците”</p> <p>5. Провеждане „Час на полицая” по</p>	<p>постоя нен</p> <p>постоя нен</p> <p>м. XII</p> <p>м. IV</p> <p>м. VI</p> <p>м. XII</p>	<p>РИО Уч. ръководства</p> <p>Общини</p> <p>Общини</p> <p>Уч. ръководства РИО</p> <p>Уч. ръководства РИО</p> <p>Уч. ръководства РИО</p> <p>Уч. ръководства</p> <p>Уч.</p>	<p>КАТ, ОДМВР-София, Д”СП”/ОДЗ, Общини</p> <p>КАТ - ОДМВР-София, РИО</p> <p>Общини, КАТ, ОДМВР-София Областна управа</p> <p>КАТ - ОДМВР-София</p> <p>Общини, КАТ, ОДМВР-София</p> <p>Общини, КАТ- ОДМВР-София Областна управа РИО</p> <p>КАТ- ОДМВР-</p>

	Безопасност на движението по пътищата.		ръководства	София РИО
V. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С МЕДИИ И ОБЩЕСТВЕННОСТ	1. Осъществяване на системно сътрудничество с медиите.	постоянен	МКБППМН	Местни медии Говорител на ОДМВР - София
	2. Периодично информиране на обществеността за състоянието и тенденциите на престъпността и противообществените прояви на малолетни и непълнолетни в общините.	постоянен	МКБППМН	Местни медии
	3. Поддържане на рубрика чрез местното радио.	постоянен	МКБППМН	Местни медии
	4. Участие на членове на МК в НПО, имащи отношение към работата с децата.	постоянен	МКБППМН НПО	НПО

Забележка: Раздел IV „НАПРАВЛЕНИЯ И ДЕЙНОСТИ ПО РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ОБЛАСТНАТА ПРОГРАМА” се актуализира и приема в началото на всяка учебна година през месец октомври.

V. Б Ю Д Ж Е Т

Средствата за реализиране на Областната програма “Заедно за здравето и сигурността на децата” се осигуряват чрез:

- бюджета на дейност 239 – „Други дейности по отбраната”, като дейност на Общините;
- бюджета на Министерството на образованието, младежта и науката;
- първостепенни разпределители с бюджетни средства;
- привличане на спонсори.

КРАСИМИР ЖИВКОВ

(п)

**ОБЛАСТЕН УПРАВИТЕЛ
НА СОФИЙСКА ОБЛАСТ**

ГЛ. ИНСП. НИКОЛАЙ НИКОЛОВ

(п)

**ДИРЕКТОР
НА ОД МВР – СОФИЯ**

ПЛАМЕН ИВАНОВ

(п)

**НАЧАЛНИК
НА РИО – СОФИЙСКА ОБЛАСТ**